Technische vragen Programmabegroting 2023 en Meerjarenraming 2024-2026

Raadsvoorstel		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
D66	1. Waarom is er gekozen voor een beleidsarme begroting aan te bieden die vervolgens wordt aangepast door het collegewerkprogramma? En niet een “normale” begroting waar die Collegewerkprogramma keuzes al in verwerkt zijn?	Dit heeft vooral te maken met de factor tijd en de wettelijke verplichting een programmabegroting op basis van bestaand beleid te maken met een wettelijke deadline. Het collegewerkprogramma is vooral een bestuurlijk document waarbij kwaliteit een hogere prioriteit had dan snelheid. Een “normale” begroting maken met daarin keuzes van het collegewerkprogramma was in de tijd gezien niet haalbaar.
	2. Komt er na het aannemen van de collegewerkprogramma aanpassingen op de beleidsarme begroting ook nog een samengevoegd document beschikbaar waar deze veranderingen zijn verwerkt. (dat voorkomt dat je steeds in twee documenten moet kijken als iets wil terugzoeken)	We gaan de komende tijd de vertaling maken van het collegewerkprogramma naar de begroting 2023. Dit wordt zichtbaar in de digitale versie via de pc portal. We bieden daarnaast ook een samengevoegd pdf document aan.

Samenvatting, pagina 6		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Hart	1. In voorgaande jaren is de voorgenomen verhoging van de OZB (doorgaans 2%) in de samenvatting opgenomen. Dit keer (2,3%) niet. Is daarvoor een reden of verklaring?	Voor de begroting 2021 en de begroting 2022 was er sprake van een voorgenomen extra verhoging van 2% boven op de 2% verhoging in verband met indexering zoals deze in de uitgangspunten was opgenomen. In verband met de afwijking op de uitgangspunten is de verhoging toen in de samenvatting genoemd. Van een extra verhoging van 2% is voor de begroting 2023 geen sprake. Er wordt indexering geraamd zoals in de uitgangspunten opgenomen.
Financiële samenvatting, pagina 6		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
CDA	1. Het Ravijn De financiële terugval in 2026 wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit het gemeentefonds voor zover we nu weten. Een gedeelte van de belastinginning wordt overgedragen aan de gemeente. Mogen wij hieruit concluderen dat het probleem “Het Ravijn” minder dramatisch is dan het lijkt omdat de gemeente deze terugval zelf op kan/moet vangen met eigen belastingheffing.	Over de uitwerking van de eventuele verruiming van het gemeentelijk belastinggebied is momenteel nog niets bekend. De eventuele opbrengsten hiervan mogen nog niet worden meegenomen.
D66	1. Bij het kopje gemeentefonds wordt gesproken over een financieel ravijn waar we in 2026 op af gaan. Maar in de rijksbegroting is er 1 miljard euro toegevoegd aan het gemeentefonds voor 2026. Wat betekent dit voor onze meerjarenplanning en is dat al meegenomen in de cijfers?	Op Prinsjesdag is bekend geworden dat het Rijk eenmalig een miljard extra beschikbaar stelt aan de gemeenten. Dit is opgenomen in de septembercirculaire 2022. Informatie over de septembercirculaire zal aan u kenbaar worden gemaakt door middel van een RIB. Meierijstad ontvangt eenmalig een extra bedrag aan algemene uitkering van € 3,5 miljoen in 2026. Dit bedrag is niet opgenomen in de cijfers.

	2. Loon- en prijs ontwikkeling: we lezen dat deze categorie budgettair neutraal is opgenomen in de begroting. Terwijl er toch 2 grote bedragen worden genoemd in de uitleg. Betekent dat dan ook dat de inkomsten ergens worden verhoogd?	Ja. Gemeenten ontvangen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds een bepaalde compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen gerelateerd aan de verwachting zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau. Conform uitgangspunten van de begroting nemen we het bedrag voor prijsstijging op in een stelpost uitgaven.

Weerstandsvermogen, pagina 10

Fractie	Vragen	Antwoorden
Hart	1. Wat is de reden dat de beleidsvoornemens van het collegewerkprogramma niet zijn verwerkt in deze en andere cijfers van de begroting?	Op het moment van samenstellen van de programmabegroting 2023 waren deze nog niet bekend.

Investeringsprogramma, pagina 11

Fractie	Vragen	Antwoorden
Hart	1. Hoe verhouden de voorgenomen uitgaven voor de ‘adviseur voorbereiden aanpassingen zwembad De Molen Hey’ tot de daadwerkelijke aanpassingen?	Bedoeld is een voorbereidingsbudget voor noodzakelijke aanpassingen aan zwembad De Molen Hey. De aanpassingen hebben met name betrekking op Arbo-aanpassingen en werkzaamheden in het kader van groot onderhoud. Het betreft hier 9-10% van de uitvoeringskosten.
D66	1. Er staat 593.000 euro ingeboekt voor het vervangen van voertuigen. Kunt u ons wat meer informatie geven over wat voor een welke voertuigen dit gaat? en of de gemeente deze zelf aankoopt of via lease constructies of iets dergelijks gaat.	Dit betreft de vervanging van een vrachtwagen, tractor en bedrijfsbus voor de eigen buitendienst ter vervanging van het bestaande wagenpark.

		Gemeente Meierijstad heeft het wagenpark voor de buitendienst in eigen bezit (aankoop).
	2. Er staat 102.000 euro ingeboekt voor het vervangen van meubilair. Kunt u specificeren over welk meubilair het hier precies gaat.	Dit betreft Arbo technisch werkplekmeubilair: • bureaustoelen; • bureaus; • (aanzet)tafels. Daarnaast inrichting van kantines in de twee gemeentewerven dat ook ingezet kan worden als vergadermeubilair: • kantine-/vergaderstoelen; • kantine-/vergadertafels.
	3. Vervanging van bovengrondse glas containers naar ondergrondse glascontainers: Waarom wil men de bovengrondse glascontainers vervangen naar ondergrondse glascontainers? Waar worden deze dan vervangen?	Door het verzoek van verplaatsing van enkele bovengrondse glascontainers nabij supermarkten, worden deze elders op gemeentegrond en direct ondergronds geplaatst.
	4. Vervangingsprogramma openbare verlichting 2023: Welke verlichting wordt vervangen? En wordt er dan meteen geïnvesteerd in openbare verlichting met LED en de zogenoemde Zhaga connector, zodat er bijvoorbeeld geluidsmetingen en luchtkwaliteit gemeten kan worden	Zoals in de beheer strategie staat vervangen we de verlichting door ledverlichting. Op de nieuwe armaturen wordt nu de connector van City touch (signify) geplaatst, deze kan geen geluid of luchtkwaliteit metingen doen, een deel van ons areaal is wel voorbereid voor deze andere zhaga connectoren.
	5. In het investeringsprogramma lange route staat een uitbreidingskrediet voor basisschool De Vijfmaster in Veghel. In het IHP is uitbreiding niet vastgesteld vanwege het onderzoek naar een basisschool in Veghels Buiten. Evenals bij de Berap daarom de technische vraag: wat is de stand van zaken ten aanzien van dit onderzoek?	In februari 2022 heeft een eerste bijeenkomst met de schoolbesturen en een afvaardiging van de wijkraad Veghel-Zuid plaatsgevonden over de opzet van het haalbaarheidsonderzoek. Vervolgens heeft ICS Adviseurs eind april 2022 een plan van aanpak voor dit onderzoek opgesteld. Als eerste stap in het haalbaarheidsonderzoek is de bestaande leerlingenprognose uit 2021 op basis van de nieuwe woningbouwplanning en de meest recente

		teldatumgegevens geactualiseerd. Aan de hand van deze nieuwe leerlingenprognose worden analyses met betrekking tot herkomst, belangstelling en leerlingenstromen uitgevoerd, opdat een up-to-date beeld wordt verkregen van de ontwikkeling van het huidige en toekomstige leerlingenaantal afkomstig uit Veghels Buiten. Omdat de nieuwe cijfers over de woningbouwplanning pas in juni 2022 beschikbaar zijn gesteld, kon de leerlingenprognose pas in de zomervakantie worden geactualiseerd. Hierdoor is er vertraging in het haalbaarheidsonderzoek opgetreden. Het onderzoek wordt nu uiterlijk 1 maart 2023 opgeleverd.
	6. Deze investeringen zijn opgenomen bij het programma onderwijs op pagina 33 en het investeringsoverzicht op pagina 151. Kan het bedrag op alle drie de plaatsen expliciet uit de begroting worden verwijderd en als p.m. post worden opgenomen inclusief vermelding van de resultaten van het onderzoek naar de school in Veghels Buiten? Zo nee, waarom niet?	Wij houden vast aan het geraamde krediet voor de uitbreiding van “de Vijfmaster” in plaats van een pm-post te vermelden, omdat er op basis van het haalbaarheidsonderzoek altijd middelen noodzakelijk zullen zijn: ofwel voor de betreffende uitbreiding en/ofwel een onderwijsvoorziening in Veghels Buiten. Voordeel van het handhaven van de raming is dat er in de (meerjaren)begroting reeds rekening wordt gehouden met de (lasten van de) benodigde investering. Uiteindelijk wordt uw raad altijd via de lange route geïnformeerd over het definitieve voorstel en gevraagd om de daarbij behorende noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen.

Leeswijzer, pagina 12		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
CDA	1. Door de verschuiving van het taakveld Groen, betekent dit dat het groenareaal rondom en binnen de buitensportaccommodaties, ook mee verhuizen en de verantwoordelijk hiervoor komt te liggen bij beheer openbare ruimte.	Het verschuiven van het taakveld betekent hier een administratieve wijziging. Groen is onderdeel van verschillende taakvelden zoals sportaccommodaties, openbare ruimte en natuurterreinen. Dit is verwarrend. Daarom is besloten om het groen onder te brengen onder het taakveld openbare ruimte met uitzondering van groen in buitensportaccommodaties
	2. Openbaar groen is van Sport, Kunst en Cultuur verplaatst naar verkeer. Vervoer en openbare ruimte. Blijven de afspraken rond zelf onderhoud van verenigingen wel in stand? Hoe zijn deze afspraken?	De afspraken voor uitvoering van gemeentelijk groenonderhoud door verenigingen blijven onveranderd. Afgesproken is dat verenigingen dezelfde vergoeding ontvangen als de inschrijfprijs van de gecontracteerde aannemer.

PROGRAMMA'S

Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed, pagina 16		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
CDA	1. Wij zien de lasten per formatie FTE dalen met € 345,00 per fte, kunt u in het licht van de oorlog in Oekraïne, stijgende prijzen en lonen, verduidelijken hoe er een verlaging van de apparaatskosten plaatsvindt.	De berekening welke u gemaakt heeft berust niet op de juiste aannames. De lasten per FTE zijn in 2023 opgehoogd met 3,6% ten opzichte van de lasten in 2022. Als uitgangspunt hanteren we namelijk ieder jaar de indexatie van de loonvoet sector overheid zoals deze in de meicirculaire van de algemene uitkering wordt gepubliceerd. De apparaatskosten zijn gestegen van € 638 in 2022 naar € 663 in 2023. Zie hiervoor ook de tabel van

		beleidsindicatoren van programma 0. Dat is een toename van circa 4%. Apparaatskosten betreft niet alleen salariskosten, maar ook kosten voor het uitvoeren van organisatorische taken. Denk hierbij aan huisvestingskosten en automatiseringskosten etc.
LOKAAL	1. Er wordt in de begroting structureel 150.000 EUR opgenomen voor strategische promotie en profilering. Is dit een ander budget dan het budget voor citymarketing? Zo ja, wat is het verschil?	Met strategische promotie en profilering worden strategische gemeentelijke doelen ondersteund. De inhoud is leidend. Dit is wezenlijk anders dan citymarketingbeleid. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om louter de naamsbekendheid van de gemeente.
	2. Wat is de reden van inhuren van externen en niet in dienst nemen?	We huren in wanneer we zelf niet de expertise hebben, of soms ter overbrugging wanneer een vacature wat langer uit staat en we niet meteen in staat zijn een goede kandidaat te werven voor een vaste functie.
SP	1. Nog eens 250.000 euro voor vastgoedbeheer. Wat heeft dit inmiddels al gekost en hoeveel extra door de opgelopen vertragingen van het proces?	Wij nemen aan dat u refereert aan de vertraging bij de implementatie van de verhuurmodule van het pakket Ultimo. De vertraging heeft vooral geleid tot een minder snelle uitvoering van onze wens om te komen tot een meer optimale bezetting en exploitatie van het maatschappelijk vastgoed. Voor het technisch beheer en onderhoud wordt als jaren naar tevredenheid gewerkt met een ander deel van het pakket Ultimo. Er is dus niet zozeer sprake van extra lasten de afgelopen periode, maar meer van frustratie omdat een implementatie van een deel van en softwarepakket niet voorspoedig verloopt.
	2. (PiMM) Wat zijn leancoaches?	Leancoaches zijn speciaal opgeleide medewerkers in ‘procesmatig werken’. Ze leren hun collega’s om

		‘anders’ naar hun werk in de processen te kijken op basis van de volgende hoofdvragen: - voldoen we met wat we leveren aan de klantvraag? - kan het werk slimmer worden uitgevoerd? - kan het proces sneller worden uitgevoerd? - en kunnen we als gevolg hiervan kosten besparen? De methodieken die Leancoaches gebruiken komen uit de Lean en Six Sigma management filosofieën.
	3. PiMM) Veel geld voor uitbreiding personeel. Hoe denkt het college de juiste mensen aan te trekken in deze tijd van personeelsschaarste?	De gemeente heeft sinds kort een recruiter ingehuurd die bij de meeste functies naar verwachting een goede rol kan spelen. Heel soms werven we ook via wervingsbureaus die aan de bovenkant van het functie gebouw kandidaten aanbieden. Verder werven we via LinkedIn en vooral via werken in noord oost Brabant. Soms duurt het even maar in de regel beschikken we over een prima wervingskracht.
Hart	1. Pagina 17: Wat is de reden dat er, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen vergelijking is te maken met referentiegemeenten voor wat betreft de beleidsindicatoren?	Voor de beleidsindicatoren die gaan over personeel komen de gegevens uit de eigen begroting. Een vergelijking met referentiegemeenten is daardoor niet beschikbaar. In voorgaande jaren was dit ook niet het geval. Voor de andere programma’s is er wel een vergelijking beschikbaar met referentiegemeenten.
D66	1. Op bladzijde 19 is een professionaliseringsslag van het vastgoedbeheer opgenomen. Dat betreft een inhuurbudget van 150.000 per jaar voor 4 jaar. In het hoofdstuk over sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme is op pagina 37 sprake van formatie-uitbreiding vanwege specifieke voorzieningen. Betreft dit aan gerelateerde activiteiten? Zo ja, graag een toelichting. Zo nee, wat is het onderscheid?	Het bedrag waar u aan refereert heeft geen betrekking op de post vastgoed maar op profilering van Meierijstad. Voor vastgoed is 2 x € 125.000 extra opgenomen. Dit is bedoeld om te komen tot een plan voor het optimaliseren van het gebruik en dagelijks beheer van het maatschappelijk vastgoed. Niet om de technische instandhouding vorm te geven. De extra formatie voor Kasteel Henkenshage en Het Spectrum

		heeft te maken met het feit dat de gemeente het technisch beheer over deze gebouwen heeft overgenomen.

Veiligheid, pagina 20		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
LOKAAL	1. Is de reden bekend bij het College dat de leefbaarheid en veiligheidsbeleving niet zijn verbeterd? Zo ja, wat is de reden?	Dit is niet exact bekend. Het onderzoek vindt eens in de twee jaar plaats. Het zou kunnen zijn dat de effecten van twee jaar corona meegenomen zijn in de beantwoording van de vragen over de beleving van de respondenten.
SP	1. Loon en prijsindicatie blijft voor vier jaar gelijk. Is dit te rijmen met een inflatie van 17% en risico's m.b.t. sterk stijgende energieprijzen?	Het vastgestelde uitgangspunt hiervoor is dat in het begrotingsjaar de verwachte loon- en prijsindicatie wordt opgenomen en dat we deze structureel gelijk houden voor de meerjarenraming.
	2. Voor aanpak vakantieparken staat nog vier jaar 150.000 gepland. Welke werkzaamheden worden hiervoor door wie verricht?	We hebben deze middelen o.a. nodig voor het voeren van de gesprekken met de bewoners, voor projectleiding, voor inzet van het sociaal domein, juridische ondersteuning, burgerzaken, recreatie, sociale recherche en handhaving. Met name voor het voeren van de gesprekken hebben we extra capaciteit ingezet en middelen nodig. Voor handhaving verwachten we de komende tijd extra inzet nodig te hebben (voor extra controles en handhavingstrajecten) We hebben regelmatig overleg met VNG, Provincie en andere gemeenten over ervaringen, over ontwikkelingen etc. Daarnaast werken we aan een plan voor de verdere ontwikkeling van de recreatieve functie. Daar zetten we specifieke expertise voor in.

	3. (PiMM); geen budget voor genoemde centraal gelegen locatie politie Team Meierijstad en brandweer. Denk het college dit budgetneutraal te kunnen gaan uitvoeren?	De Nationale politie is verantwoordelijk voor de huisvesting en de daarbij komende kosten vandaar dat er geen budget in de begroting is opgenomen.
PvdA-GroenLinks	1. Zijn er al resultaten te melden over resort de Molenheide. Behalve de bestuurlijk opgelegde boete? En wat doen we met de ter beschikking gestelde middelen? → mag ook in RIB of BVA	We krijgen steeds beter beeld bij de mensen die op het resort wonen (zowel de eigenaren van de chalets als de vele en vaak wisselende huurders), waarbij we indien nodig zorg bieden aan hen die dat nodig hebben, en onderzoeken of sprake kan zijn van urgentie (samen met de woningcorporatie). Maar ook optreden op het moment dat er nu nog woningen worden verkocht om hier permanent te gaan wonen. Zoals we eerder in februari 2022 hebben aangegeven gaan we met alle bewoners gesprekken aan en monitoren we de afspraken. Dat hebben we vanaf maart 2022 gedaan met de bewoners die er na de vaststelling van de visie zijn komen wonen (5 nov. 2020). Een deel daarvan spreken we nog in2022 voor een tweede keer. Vanaf 2023 gaan we deze gesprekken ook voeren met de bewoners die er langere tijd wonen. Zie ook eerdere beantwoording.

Verkeer, vervoer en openbare ruimte, pagina 23

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. U geeft aan dat u in 2023 1.7 milj meer betaald voor energie. Op hoeveel gebouwen van de gemeente liggen zonnepanelen en welke uitbereiding van zonnepanelen is mogelijk. Is er een inschatting wat de investering daarvoor is en wat de energiebesparing kan zijn voor de gemeente. Zijn er ook plannen in voorbereiding voor uitbereiding en zo ja welke.	Tot op dit moment liggen er c.a. 2.548 zonnepanelen op 14 gemeentelijke panden die een jaaropbrengst hebben van c.a. 750 MW/jaar en gepland staan op dit moment nog 6 panden met in totaal c.a. 1.000 zonnepanelen die een opbrengst zullen hebben van 303 MW/jaar (IDOP de Schakel, zwembad De Molen

		Hey, zwembad De Beemd, scoutinggebouw Schijndel, sporthal Dioscuren en dorpshuis d`n Brak). Wanneer er zonnepanelen geplaatst worden zal de besparing op energiekosten per opgewekte kWh per jaar ongeveer € 0,25 inclusief B.T.W. bedragen uitgaande van een inkoopprijs van € 0,45 inclusief B.T.W., belastingen en toeslagen. De investeringskosten per paneel (410 Wp) inclusief montage en aansluiten bedragen op dit moment ongeveer € 750,00 inclusief B.T.W.
	2. Welke energiebesparende maatregelen worden er toegepast om de energieverbruik te verlagen	Enerzijds wordt ingestoken op zo efficiënt mogelijk gebruik van bestaande installaties: bewaken verwarmings- en ventilatietijden (ook tijdens schoolvakanties), optimaliseren regelingen, waar mogelijk realiseren temperatuurverlaging. Anderzijds wordt gewerkt aan verduurzaming van panden. Uitgangspunt hierbij is het DMOP. Te denken valt aan het aanbrengen van isolatiematrassen rond appendages van CV-installaties, het toepassen van LED verlichting, maar ook grootschalige renovatie/verduurzaming van specifieke panden. Het energieverbruik van de gemeente is grotendeels voor vastgoed, openbare verlichting en rioolpompen en -gemalen Rioolpompen en -gemalen: het beperken van het energieverbruik van pompen en gemalen is een doorlopend proces. Enkele voorbeelden: we monitoren de pompen continue op afstand, om ze zo efficiënt

		mogelijk in te regelen en daarmee het energieverbruik zo laag mogelijk houden. Waar mogelijk plaatsen we slimme pompen, die reageren op de aan- en afvoer en dus zo min mogelijk energie verbruiken. Bij nieuwe aansluitingen richten we de afvoer zo slim mogelijk in en voegen we zo min mogelijk nieuwe pompen toe. Verder gebruiken we ledverlichting en frequentieregelaars om het energieverbruik te beperken. Openbare verlichting: Het programma openbare verlichting loopt. De vervanging van lichtmasten moet leiden tot een reductie van het energieverbruik van ruim 50% tot en met 2030.
	3. Is het aanleggen van zonnepanelen ook een onderdeel van DMOP	Het aanleggen van zonnepanelen is geen onderdeel van het DMOP maar is wel opgenomen in de Routekaart CO2-reductie maatschappelijk vastgoed. Het installeren van zonnepanelen zijn additionele maatregelen om het energieverbruik en CO2-uitstoot te reduceren. Het installeren van zonnepanelen zijn investeringen waarvoor volgens het BBV kredieten dienen te worden aangevraagd c.q. beschikbaar te worden gesteld.
	4. Bij de investering vervanging wegen staat ook de Bremhorst genoemd. Wordt de parkeerplaats bij de Bremhorst ook opgeknapt en zit dat in de die investering	Deze investering betreft enkel de asfalt verharding van de weg. Wat betreft de parkeerplaats aan de Bremhorst zijn we aan het kijken of deze met groot onderhoud aangepakt kan worden de problemen op deze locatie zijn bekend.

	5. Aanpassing werkwijze bermen en sloten: Wordt hiermee punt 4 uit het amendement 27-01-2022 voldoende geborgd, volgens mij niet. Gelet op het onderhoudsniveau in openbare ruimte op dit moment (geen B).	De gemeenteraad heeft op 27-1-2022 besloten om de werkwijze van de voormalige gemeente Veghel te gaan hanteren bij het onderhoud van sloten. Dit beheer is door ons m.i.v. herfst 2022 geïmplementeerd. Het raadsbesluit wordt op dit onderdeel uitgevoerd. Voor het onderhoudsniveau van de rest van de openbare ruimte gaan we met de gemeenteraad in gesprek om consensus te bereiken over de te realiseren kwaliteit in de verschillende deelgebieden.
	6. Onderzoek naar de capaciteit van de gemeentelijke begraafplaatsen, Dit onderzoek uitbreiden naar de begraafcapaciteit in de gemeente Meierijstad, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen gemeentelijke en bijzondere begraafplaatsen. Stijgende energieprijzen kunnen van invloed hebben op de prijzen voor cremeren. Ook het teruglopen van vrijwilligers bij de RK-parochies kunnen parten spelen bij de uitvoering van de wet op lijkbezorging. Uit landelijke cijfers blijkt 60% wordt gecremeerd en 40 % begraven. Van de 40% begravingen zijn 60% islamitische begravingen. Waarom beperken we ons tot gemeentelijke begraafplaatsen en doen we geen uitgebreider onderzoek naar de mogelijkheden van begraven in Meierijstad	Tot nu toe is er geen behoefte geweest naar een dergelijk onderzoek, omdat er ook geen andere geluiden waren vanuit de kerkelijke begraafplaatsen. Maar gezien de vragen en de veranderingen die gaan komen, is het mogelijk om het onderzoek naar de gemeentelijke begraafplaatsen uit te breiden naar onderzoek naar de behoefte en capaciteit voor heel Meierijstad. Daarin kunnen dan de behoefte naar natuurlijk begraven, islamitisch begraven, urnengraven, kosten van beheer en onderhoud, de begraafplaatsen van de zusters Franciscanessen, begraven op eigen grond, nieuwe ontwikkelingen als resomeren etc. worden meegenomen. In de gemeente Veghel is in 2006 voor het laatst een dergelijk onderzoek uitgevoerd. Een dergelijk onderzoek kan ook een basis zijn voor het op te stellen beheerplan voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Voor een dergelijk onderzoek, dat door een extern bureau uitgevoerd zal moeten worden, is wel extra budget nodig en vergt ook uren. In de begroting is nu €20.000,- opgenomen. Dit bedrag zal verhoogd moeten worden met €10.000,-

		Tevens zijn er extra uren nodig van 150 uur bij werkatelier Openbaar Gebied (beheer en gegevensbeheer), en ca. 50 uur van ruimtelijke ontwikkelingen (GOEP).
HIER	1. Blz 25. Er wordt 385.000 Euro uitgetrokken voor herstel openbaar groen door droogteschade. Wat wordt er gedaan bij herstel om dit in de toekomst te voorkomen. En waarom wordt er in de meerjarenbegroting geen rekening mee gehouden dat dit in de toekomst vaker zal voorkomen?	Beleidsuitgangspunt is “de juiste plant op de juiste plaats met de juiste inrichting”. Binnen dit uitgangspunt is de laatste jaren veel veranderd. We hebben de soorten, beplantingtypen en locaties in beeld die het meest last hebben van langdurige droogte. We zijn bezig met de inventarisatie van eigenschappen van plantensoorten die belangrijk(er) zijn geworden voor de soortleuze. Denk o.a. aan droogtetolerantie, hittebestendigheid en biodiversiteitswaarde. Hieruit volgt een lijst van geschikte soorten voor Meierijstad. We gaan vervolgens kijken naar de inrichting van het groen: welke groeiplaatseisen gaan we stellen? Dit wordt opgenomen in de nog op te stellen leidraad inrichting openbare ruimte. De risico’s zijn opgenomen in de risicoparagraaf.
	2. Blz. 25 We gaan veel meer betalen aan energiekosten. Wordt er al naar gekeken waar het door de gestegen kosten nu rendabel is om sneller te verduurzamen?	De verlichting wordt aan de hand van leeftijd, en type lamp vervangen, de oude lampen verbruiken ook het meeste.
LOKAAL	1. Krijgt de raad nog een specificatie van de wegen die nog vervangen worden?	Jaarlijks schrijft het atelier openbaar gebied het JOR (jaarprogramma openbare ruimte) hierin staan de wegen die vervangen worden.
SP	1. Herstel droogteschade is een groot bedrag. Kan gespecificeerd worden waaraan dit besteed gaat worden?	Uit onze inventarisaties tot dit jaar is gebleken dat het binnen de kom meestal gaat om beplantingsvakken, vooral combinaties van bomen en struiken, gazons en

		laanbomen. Herstel van deze schade is momenteel de 1e prioriteit. In onze bossen gaat het om soorten die aangetast worden als gevolg van verzwakking door langdurige droogte. Denk hierbij aan de fijnspar. Ook enkele andere soorten uitheemse naaldbomen hebben het zwaar. Dit probleem wordt meegenomen in het nieuwe beheerplan voor de gemeentebossen.
PvdA-GroenLinks	1. Op pagina 25 staat niets begroot voor de energiekosten. Waarom is dit het geval, kan er niet een conservatie schatting worden opgenomen?	Op pagina 57, onderdeel van financiële informatie programmaplan, staat aangegeven wat we jaarlijks aan extra budget hebben opgenomen i.v.m. stijging van de energiekosten. Deze cijfers zijn berekend op basis van de meest actuele informatie. De bedragen die zijn genoemd op pagina 25 hebben betrekking op het onderdeel stijging van de energiekosten voor riolering. Het voorstel is om deze extra kosten te dekken uit de voorziening riolering (die in de afgelopen jaren is opgebouwd voor het afdekken van extra kosten), en vooralsnog niet bijvoorbeeld de tarieven voor het rioolafvoerrecht te verhogen in verband met stijgende energiekosten. De extra energielasten voor riolering circa € 250.000 is de inschatting op basis van de informatie uit juli 2022.
	2. Op pagina 25 is te lezen dat veel beplanting in de vorige jaren dood is gegaan. Dit moet natuurlijk hersteld worden, maar hoe wordt het afsterven van de nieuwe aanplant voorkomen? Deze droge zomers zullen we waarschijnlijk nog wel houden.	De jonge aanplant geven we water op plekken waar dat kan. In de bossen kan dat bijvoorbeeld niet. Afgelopen zomer bleek dat we hiervoor soms onvoldoende capaciteit hadden. Onze eigen buitendienst geeft water en daarnaast hebben we 3 aannemers ingezet voor het water geven. Een extra probleem is dat tijdens de droogte alle opdrachtgevers

		meer water willen geven maar dat de capaciteit niet zomaar voorhanden is, vooral in de vakantieperiode. Daarnaast zien we dat de waterschappen onttrekkingsverboden instellen op de momenten dat we het meeste water nodig hebben. We gaan dit evalueren.
	3. Op pagina 25 staat niets begroot voor het onderzoek naar behoefte en capaciteit begraafplaatsen. Waarom is dit het geval, de kosten van een dergelijke studie zijn volgens de tekst op pagina 26 bekend.	De kosten zijn wel begroot. In de begroting 2023 is een bedrag van € 20.000 opgenomen voor onderzoek. Als dekking van deze kosten wordt de algemene risicoreserve aangewend van € 20.000. Dit is als baten in de begroting 2023 opgenomen. De weergave in de tabel is netto: lasten minus baten (in dit geval 'nul').
D66	1. Bij energie kosten wordt er gesproken over de onstabiele energiemarkt met sterk stijgende prijzen waardoor de gemeente naar verwachting in 2023 1,7 miljoen euro meer moet betalen. Echter wordt er niet verteld wat de gemeente zoal doet om het energie verbruik te verminderen. Kunt u dat toelichten	Zie beantwoording vraag 2 van CDA.
	2. Hersteldroogte schade. Ook in 2022 hebben we een extreem droge zomer gehad. (veel droger dan de genoemde zomers van 2018, 2019 en 2020) betekent dit er nog meer natuur is beschadigd (en dus een meer geld)	De huidige budgetten voor het herstel van droogteschade zijn gebaseerd op inventarisaties in voorgaande jaren. Voor 2022 hebben we nog geen compleet beeld van de nieuwe schade. Indien nodig zullen we aanvullende middelen aanvragen voor herstelwerk in 2024 en verder.
	3. Hersteldroogte schade: wordt het groen wat herstel wordt zo gemaakt dat het in de toekomst beter bestand is tegen de droge periodes. (want de verwachting is dat dit steeds meer voor gaat komen)	Dit is ook ons beeld. Het weer krijgt steeds meer een mediterraan karakter. Sommige soorten zullen hierdoor gaan verdwijnen en van sommige soorten zullen de groeiplaatsen gaan verschuiven. We zijn momenteel bezig met het in beeld brengen van eigenschappen zoals droogtetolerantie en hittebestendigheid. Dit nemen we mee bij de toekomstige soortkeuze.

Economie, pagina 28		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
PvdA-GroenLinks	1. “We intensiveren de relatie met Brainport Eindhoven”. PvdA GL heeft daar vijf jaar geleden al op aangedrongen. En deze zin lezen we nu al een aantal jaren. Zijn er al tastbare resultaten over de intensieve samenwerking te melden?	Het aangehaalde citaat is onderdeel van de economische ambitie in het CollegeWerkProgramma. Het is in algemene zin als streven voor de komende jaren opgenomen. In de afgelopen jaren hebben verschillende verkennende gesprekken, inclusief een werkbezoek van de gemeente met ons bedrijfsleven niet tot verdergaande afspraken of resultaten geleid.
	2. Bij verbonden partijen staat Brainport, nog, niet genoemd. Is het denkbaar dat dit in de toekomst wel zal zijn?	De positionering van Meierijstad tegenover Brainport-regio heeft meer en gerichte prioriteit nodig om tot afspraken te gaan leiden.
D66	1. Evenementen coordinator: We zien in de begroting dat daar 100.000 euro extra voor wordt uitgetrokken. Kunt u een specificatie van deze uitgaven.	De afgelopen twee jaar is de functie van evenementencoördinator incidenteel ingevuld. De noodzaak van deze functie is gebleken en daarom is voorgesteld om de formatie structureel (iig t/m 2026) uit te breiden met deze functie en hiervoor de formatie uit te breiden met 1 fte schaal 11. Dit komt overeen met het opgenomen bedrag van 100.000 euro.

Onderwijs, pagina 31		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
LOKAAL	1. Wat is de status van het onderzoek naar een evt. realisatie van een school in Veghels Buiten?	In februari 2022 heeft een eerste bijeenkomst met de schoolbesturen en een afvaardiging van de wijkraad Veghel-Zuid plaatsgevonden over de opzet van het haalbaarheidsonderzoek. Vervolgens heeft ICS

		Adviseurs eind april 2022 een plan van aanpak voor dit onderzoek opgesteld. Als eerste stap in het haalbaarheidsonderzoek is de bestaande leerlingenprognose uit 2021 op basis van de nieuwe woningbouwplanning en de meest recente teldatumgegevens geactualiseerd. Aan de hand van deze nieuwe leerlingenprognose worden analyses met betrekking tot herkomst, belangstelling en leerlingenstromen uitgevoerd, opdat een up-to-date beeld wordt verkregen van de ontwikkeling van het huidige en toekomstige leerlingenaantal afkomstig uit Veghels Buiten. Omdat de nieuwe cijfers over de woningbouwplanning pas in juni 2022 beschikbaar zijn gesteld, kon de leerlingenprognose pas in de zomervakantie worden geactualiseerd. Hierdoor is er vertraging in het haalbaarheidsonderzoek opgetreden. Het onderzoek wordt nu uiterlijk 1 maart 2023 opgeleverd.
	2. Zijn dit de definitieve kosten of komt er nog een bijstelling naar boven?	Zoals bekend worden de investeringsbedragen ten behoeve van de (meerjaren-)begroting jaarlijks bijgesteld aan de hand van de jaarlijkse actualisering van de nieuwbouwkostenconfigurator van HEVO. De definitieve investeringsbedragen worden via de zogenaamde lange route door de raad vastgesteld aan de hand van de resultaten van de aanbestedingsprocedure.
D66	1. Evenals in het investeringsoverzicht is ook bij het hoofdstuk Onderwijs een uitbreidingskrediet voor basisschool De Vijfmaster in Veghel opgenomen. In het IHP is uitbreiding niet vastgesteld vanwege het	Het haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke onderwijsvoorziening in Veghels Buiten wordt uiterlijk 1 maart 2023 door ICS opgeleverd. Dit betekent dat het

	onderzoek naar een basisschool in Veghels Buiten. Wanneer wordt het resultaat van dit onderzoek aan de raad voorgelegd?	resultaat van dit onderzoek naar verwachting in mei of juni 2023 aan de raad wordt voorgelegd.
	2. Op pagina 34 wordt in de toelichting met geen woord gerept over het voorbehoud vanwege het onderzoek. Op welke wijze kan in de begroting de correcte informatie worden opgenomen, zodat het onderzoek expliciet benoemd wordt en het uitbreidingskrediet als pm opgenomen wordt?	De toelichting op pagina 34 wordt aangepast, met dien verstande dat de volgende volzin wordt toegevoegd: Het realisatiekrediet voor de uitbreiding van basisschool “de Vijfmaster” wordt beschikbaar gesteld onder voorbehoud van de resultaten van het onderzoek naar een mogelijke onderwijsvoorziening in Veghels Buiten. Wij houden vast aan het geraamde krediet voor de uitbreiding van “de Vijfmaster” in plaats van een pm-post te vermelden, omdat er op basis van het haalbaarheidsonderzoek altijd middelen noodzakelijk zullen zijn: ofwel voor de betreffende uitbreiding en/ofwel een onderwijsvoorziening in Veghels Buiten. Voordeel van het handhaven van de raming is dat er in de (meerjaren)begroting reeds rekening wordt gehouden met de (lasten van de) benodigde investering. Uiteindelijk wordt uw raad altijd via de lange route geïnformeerd over het definitieve voorstel en gevraagd om de daarbij behorende noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen.

Sport, kunst, cultuur, Recreatie en Toerisme, pagina 35		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
LOKAAL	1. Kan er een omschrijving worden gegeven wat er precies wordt bedoeld met een Centrum voor Uniek Sporten?	Op het Centrum voor Uniek Sporten worden sportprogramma’s aangeboden voor mensen met een beperking . Gestart is met 5 vormen van passend voetbal door de PSV Foundation voor een zo breed

		mogelijke leeftijdsgroep. Het doel is om de programma's uit te breiden, liefst zo snel mogelijk met rolstoelsporten. Deze programma's kunnen ook door anderen dan de PSV Foundation (bijv. verenigingen) worden aangeboden. Het Centrum heeft een regionale functie passend bij de regionale karduwersrol van de gemeente Meierijstad.
	2. Wat willen we bereiken in 2023-2026 betreffende het Omnipark?	Met het Omnipark Erp willen we dé centrale ontmoetingsplek voor Erp realiseren op het gebied van sporten, recreëren en ontmoeten.
	3. Er staan voor 2023 geen financiële middelen opgenomen. Waar komen de lasten te liggen wanneer er wel iets wordt gedaan?	In 2023 vinden geen nieuwe investeringen op sportgebied plaats. De reguliere onderhouds- en vervangingsverplichtingen zijn opgenomen in de vervangingsinvesteringen.
SP	1. Weer een extra investering op de Noordkade voor 4 x 100.000 euro. Wat is het verschil in de afspraken hier in vergelijking met andere soortgelijke organisaties, dat het niet uit bestaande budgetten gedekt kan worden? Kan dat elders wel en zo ja, waarom daar dan wel en hier niet? En waar is dit bedrag op gebaseerd?	De gebruikers- en servicelasten worden sinds 2018 door Noordkade Ontwikkelingsmaatschappij BV (NOM BV) op basis van de werkelijke kosten door NOM BV in rekening gebracht. De gebruikers- en servicelasten stegen hierdoor. Het toerekenen van werkelijke, variabele exploitatielasten gebeurt ook bij andere gebouwen en is in de praktijk normaal gebruik. Voor deze lastenstijging is echter momenteel geen dekking in de (meerjaren)begroting en deze is ook niet via andere budgetten te bekostigen. Zie ook vraag D66
PvdA-GroenLinks	1. Er is voor de hele breedte van het hoofdstuk maar één beleidsindicator opgenomen (% niet sporters). Dat dekt de lading niet. Zijn er nog ander indicatoren denkbaar/bruikbaar?	Er is voor gekozen om voor deze begroting aansluiting te zoeken bij de vereisten die zijn gedefinieerd in het BBV. Dat heeft geleid tot deze beleidsindicator

	2. Het groot onderhoud e.d. van Kasteel Henkenshage is overgedragen naar de gemeente. Hetzelfde geldt voor Het Spectrum. De volledige kosten zijn nu ineens voor de gemeente. Is er enige vorm van (financiële) compensatie mogelijk? Immers, voorheen werden die kosten door anderen gedragen of uit andere budgetten bekostigd. Zijn die budgetten op een of andere manier nog beschikbaar?	Voor kasteel Henkenshage is er geen compensatie mogelijk. De renovatie- en restauratiekosten zijn verdisconteerd in de huurprijs die aan de huurderexploitant in rekening wordt gebracht. Voor het kasteel is hiervoor in opdracht van de gemeente een nieuw DMOP opgesteld. Voor Het Spectrum is er wel een compensatie door de vrijval van de subsidie die structureel werd toegekend aan de bv ABS voor het onderhoud aan het gebouw. In hoeverre deze vrijval toereikend is, dient nog inzichtelijk te worden gemaakt. Hiervoor wordt een nieuw DMOP opgemaakt voor Het Spectrum
D66	1. Stijging gebruikers- en servicelastingen Noordkade: Welke maatregelen worden er op de noordkade genomen om het energiegebruik terug te dringen? En zitten de kosten daarvoor ook in dit bedrag opgenomen?	Voor het beheer en monitoren van de gebruikers- en servicelasten van het kunst- en cultuurcluster van de Noordkade wordt een beheerscommissie opgericht. De eigenaar, de gemeente en de andere huurders nemen zitting in deze commissie. Energiegebruik, evenals duurzaamheid, is één van de aandachtspunten van deze commissie. De kosten hiervoor zitten niet in het extra bedrag. Afhankelijk van de soort kosten zijn deze voor rekening van de eigenaar of gebruiker. Dit is op dit moment nog niet bekend. De eerste energiebesparende maatregelen zijn inmiddels gerealiseerd. Zo is alle verlichting op de Noordkade vervangen voor LED-verlichting. Zie ook vraag SP

Sociaal Domein, pagina 40

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Bij het kopje jeugdzorg: Wat wordt bedoeld met het normaliseren van vragen en op welke manier wordt beoogd dit te bereiken.	We zien dat het gebruik van jeugdhulp landelijk en lokaal toeneemt. Enerzijds zijn er kinderen en gezinnen in complexe situaties met hulpvragen waarvoor de passende zorg onder druk staat, terwijl andere kinderen en gezinnen soms te makkelijk medische labels krijgen met bijbehorende hulp. De realisatie dat dit gebeurt en de wens om daar iets aan te veranderen is de beweging van normaliseren. Dit vraagt van onze samenleving om te leren omgaan met bepaalde problemen, gedrag en tegenslagen in het leven. Ook tegenspoed is onderdeel van het leven en is niet altijd ‘oplosbaar’ met het inzetten van specialistische hulp. Daar waar nodig blijft er ondersteuning geboden worden. In eerste instantie vanuit de basisvoorzieningen, preventie of lichte ondersteuning. Zodat voor de complexere hulp+vragen de gespecialiseerde jeugdhulp beschikbaar is en blijft. Normaliseren vraagt tijd en inzet van alle betrokken partijen zoals ouders, jongeren, zorgaanbieders, jeugdgezondheidszorg en onderwijs en de gemeente. Door met de betrokken partijen het gesprek te voeren over wat we verstaan onder normaliseren en hoe hier invulling aan te geven binnen Meierijstad willen we de beweging van normaliseren komende periode in gang gaan zetten.
	2. Op welke manier wordt het social domein geïnnoveerd in Meierijstad?	We doen dit langs zes lijnen: 1. Ontwikkelen, ondersteunen en faciliteren van initiatieven die gericht zijn op het sneller, beter of efficiënter organiseren van de dienstverlening en

		bedrijfsvoering in het sociaal domein. We zetten hiervoor middelen in uit het werkbudget Preventie & Innovatie. 2. Ontwikkelen van grote projecten om zaken anders te organiseren. Deze projecten zijn gericht op: - versterken van de van de samenwerking tussen organisaties; - maken van verbinding tussen de activiteiten van deze organisaties; - ontwikkelen van een innovatieve samenwerking om onze dienstverlening en bedrijfsvoering sneller, beter en efficiënter te organiseren. Voorbeelden zijn de projecten PIM en LeefGoed. 3. Verbinden van de domeinen wonen, zorg en welzijn. We stimuleren en organiseren verbinding tussen organisaties op het terrein van wonen, zorg en welzijn. Ook dit leidt tot verbetering in de dienstverlening en bedrijfsvoering. 4. Verbinden van de domeinen zorg en veiligheid. Door meer verbinding te maken tussen het zorg en veiligheid zetten we in op snellere interventies en de verbinding met zorg. Hiermee streven we naar het terugdringen en voorkomen van escalaties. 5. Versterken van de voorliggende voorzieningen. Met onze welzijnspartners ontwikkelen we meer voorliggende voorzieningen waardoor inwoners laagdrempelige ondersteuning kunnen krijgen dichtbij hun leefomgeving. Hiermee proberen we specialistische ondersteuning te voorkomen. 6. Kiezen voor een effectieve en efficiënte inkoop van gespecialiseerde Jeugdhulp en Wmo. Door te kiezen

		voor de juiste inkoopmethode kunnen we maximaal aan knoppen draaien om sturing te geven aan een goede balans tussen dienstverlening en bedrijfsvoering.
	3. Op welke wijze kan dit de betaalbaarheid vergroten zonder dat de kwaliteit in het geding komt	Dat is het in het algemeen het uitgangspunt bij de bovengenoemde inzet op de innovatie / transformatie van het sociaal domein.
D66	1. Toename aantal cliënten WMO hulp bij de huishouding: wat is de reden van de stijging van de het aantal klanten voor huishoudelijk zorg en is de verwachting dat deze stijging doorzet?	De stijging van het aantal klanten voor huishoudelijke verzorging heeft meerdere oorzaken. Het abonnementstarief dat in 2019 is ingegaan, heeft ervoor gezorgd dat de stijging hoger is, omdat huishoudelijke verzorging zo ook voor de hogere inkomensgroepen aantrekkelijk is. Andere oorzaken zijn de vergrijzing, het beleid om langer zelfstandig thuis te wonen. Ook zijn er steeds meer signalen dat klanten zich bij ons melden voor huishoudelijke verzorging vanwege de personeelstekorten op de particuliere markt. De verwachting is dat de stijging van het aantal klanten doorzet zolang de vergrijzing toeneemt en het personeelstekort aanhoudt. Wel wordt verwacht dat een andere eigen bijdrage voor hogere inkomensgroepen een licht dempende werking zal hebben op de stijging. Een landelijk voorstel hiervoor is in voorbereiding. In de tussenliggende tijd zijn wij samen met de aanbieders zowel regionaal als lokaal op zoek naar mogelijkheden om de stijging van het aantal aanvragen en de beschikbaarheid van de zorg beheersbaar te houden. Zo is in september een pilot gestart voor een algemene voorziening huishoudelijke verzorging. Ook zijn deze onderdelen belangrijke

		thema's in het inkoopproces rondom huishoudelijke verzorging per 2024.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen, pagina 49

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. De woonlasten van één en meerpersoons-huishoudens zijn met respectievelijk 16 en 15% gestegen. Kunt u aangeven waardoor deze stijging wordt veroorzaakt.	De gemiddelde waardestijging van woningen is hoger geweest dan waarmee in de tarieven rekening was gehouden. Dit heeft geleid tot een hogere ozb-aanslag en tot een hogere aanslag rioolheffing eigenaren.
SP	1. Bij verbonden partijen staat nog steeds Scheifelaar II Beheer BV en Scheifelaar II CV. Geen jaarrekeningen e.d. hiervan, dus moeilijk na te gaan wat wederzijdse invloed is. Inmiddels is Scheifelaar 2 nagenoeg volgebouwd. Stopt deze connectie met de gemeente dan, of blijven we verbonden met deze wat schimmige BV en CV?	In de samenwerkingsovereenkomst , gesloten in 2007, is een bepaling opgenomen dat de overeenkomst wordt beëindigd indien het project is beëindigd, hetgeen het geval is indien: a) De ontwikkeling van het exploitatiegebied en/of de realisatie van het woningbouwprogramma is voltooid of; b) De vergadering van Vennoten van Scheifelaar II C.V. hiertoe besluit om andere redenen dan hiervoor benoemd.

Financiële informatie programmaplan, pagina 52

Fractie	Vragen	Antwoorden
LOKAAL	1. Waardoor kan de forse stijging van de OZB-opbrengsten meerjarig in 2026 verklaard worden?	Het jaar 2026 is voor het eerst in de meerjarenbegroting opgenomen. In de jaren tot en met 2025 zie je alleen een toename vanwege indexeringen. In 2026 is naast indexeringen ook de volledige te verwachten areaaluitbreiding als extra inkomsten verwerkt.

Hart	1. Pagina 53: Wordt nu al ingespeeld op het ‘aanzienlijk lager’ worden van het accres vanaf 2026? Zo ja, hoe?	Het lagere accres is verwerkt in de cijfers van de begroting 2023. Inmiddels is bekend geworden dat gemeenten in 2026 eenmalig extra middelen van het Rijk ontvangen (zie beantwoording vraag D’66 bij financiële samenvatting) waardoor het ‘gat’ opschuift naar 2027. Hiermee komt het op dit moment buiten de meerjarenraming. Het kabinet beoogt in het najaar hier meer duidelijkheid over te kunnen geven.
	2. Pagina 57 (Energiekosten): behoort ‘vastklikken’ van tarieven nog tot mogelijkheden?	De tarieven voor 2023 t/m 2025 zijn grotendeels vastgeklikt (71% op 27 september 2022, dit loopt steeds verder op). De genoemde prijsstijging is juist gebaseerd op het reeds vastgeklikte inkoopvolume.
	3.	
D66	1. Gemeentefonds. Er wordt gesproken over aantal maatstaven en clusters waarop de uitkering is berekend. Heeft u een overzicht van deze maatstaven?	Ja. Zie tabel welke is bijgevoegd.
	2. Huisvestingsonderzoek gemeentewerven. Wat is de scope van dit onderzoek gaat dit alleen maar over de huisvesting van de buitendienst of wordt er ook gekeken naar 1 locatie van de gemeentewerf? Met daarbij de mileu straten? En wat zijn de verdere stappen nadat dit onderzoek is afgerond.	In de ontwikkelopdracht van de buitendienst is het onderdeel huisvesting opgenomen. Doel hierbij vanuit de buitendienst is te onderzoeken om de gemeentewerven en haar buitendienst naar 1 locatie te verplaatsen: • Wat is er nodig (ruimtelijk / functioneel programma van eisen) • Welke potentiële locaties zijn er (locatieonderzoek) • Welke invulling is te geven aan de vrijkomende locaties (stedebouwkundige invulling) • Welke kosten zijn hier (globaal) mee gemoeid.

		De ontwikkeling van de milieustraten is op dit moment nog niet helder, zodra hierover meer bekend is zal dit worden meegenomen in deze onderzoeken. Een koppeling van deze beide initiatieven is zeker de bedoeling. Met de verkregen informatie wordt - in samenspraak met de verantwoordelijk wethouder / het college - bepaald wat de vervolgstappen zijn.
	3. Implementatiekosten doorontwikkeling financieel systeem: wordt het key2financien systeem alleen voor financiën gebruikt of is het breder pakket vergelijkbaar met een ERP pakket zoals dat in grote bedrijven wordt gebruikt.	Key2financien wordt inderdaad alleen voor financiën gebruikt. Een breed ERP pakket (met daarin ook o.a. HRM, alle processen, etc.) is voor gemeenten niet geschikt vanwege de enorme diversiteit aan producten en diensten. We gaan wel bekijken of we bij het nieuwe financiële systeem onderdelen kunnen inzetten die nu nog handmatig worden uitgevoerd.
	4. Implementatiekosten doorontwikkeling financieel systeem: hoe lang wordt de oude versie van het key2financien systeem nog ondersteunt door de ontwikkelaar.	De leverancier heeft in hun meerjarenplanning aangegeven dat de ondersteuning tot 31-12-2023 zal doorlopen. Ervaringen leren ons wel dat dit kan opschuiven.
	5. Implementatiekosten doorontwikkeling financieel systeem: hoeveel gebruikers heeft het key2financien systeem?	Het systeem heeft ongeveer 300 gebruikers
	6. Implementatiekosten doorontwikkeling financieel systeem: Key2financien is een systeem gemaakt door centric software, w aar de laatste tijd veel over te doen is. Wordt in de aanbestedingen procedure ook de stabileit van de leverancier meegewogen?	De economische stabiliteit wordt in elke grotere (Europese) aanbesteding meegewogen. (zie ook de beantwoording van de technische vraag 22-038 juni 2022).
GBM	1. Aanpassing OZB opbrengsten: meerjarig zien we een positief oplopend resultaat voor de gemeente van de opbrengsten van de ozb, echter voor 2023, een geringere opbrengst: Kan worden aangeduid wat hiervan de oorzaak is?	Het jaar 2026 is voor het eerst in de meerjarenbegroting opgenomen. In de jaren tot en met 2025 zie je alleen een toename vanwege indexeringen. In 2026 is naast indexeringen ook de volledige te verwachten areaaluitbreiding als extra inkomsten

		verwerkt. De hogere jaarlijkse toename van de extra opbrengsten komt door een cumulatie van de indexeringen en areaaluitbreidingen.

PARAGRAFEN

Lokale heffingen, pagina 64		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
HIER	1. Blz 64. We lezen dat de invoering van de omgevingswet nagenoeg zeker verstrekkende gevolgen zal hebben voor de huidige bestaande legesheffing. Wat zijn de veranderingen die nagenoeg zeker gaan komen?	De voornaamste wijziging als gevolg van de Omgevingswet is de inbedding van het uitgebreide vooroverleg, de intake- en omgevinsgtafel, in de legesverordening. Tegelijk met de Omgevingswet treedt ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) in werking. Hierdoor komt voor een groot deel van de aanvragen de technische bouwtoetsing te vervallen. De aanvragers dienen daarvoor gecertificeerde kwaliteitsborgers in te huren. Voor die toetsing kan dan geen leges meer worden geheven. Door de Wkb komen er ook nieuwe taken naar de gemeente, zoals het beoordelen van meldingen gedaan door de kwaliteitsborgers. De gevolgen van de Wkb worden ook opgenomen in de legesverordening.
Hart	1. Hoe groot is de inkomstenderving als de OZB-verhoging in plaats van 2,3% beperkt wordt tot 2%?	Een bijstelling naar 2% OZB-verhoging zou een verlaging van de inkomsten betekenen van circa € 65.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing, pagina 69

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. De solvabiliteitsratrio in 2021 was 38%. Een percentage wat de komende jaren niet meer gehaald wordt is de verwachting terwijl de schuldquote fors daalt de komende jaren en is beduidend lager dan in 2021. Waarom wordt dat % niet meer gehaald (het verschil is groot)	De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. In de jaarrekening 2021 is de solvabiliteitsratio hoger omdat het eigen vermogen hoger is. Dit komt doordat een deel van het eigen vermogen nog moet worden aangewend voor dekking van voorgenomen uitgaven (met name eenmalige budgetten).

Onderhoud kapitaalgoederen, blz. 78

Fractie	Vragen	Antwoorden
GBM	Onder “Areaal groen” wordt 1 ha kruidachtige beplantingen genoemd: 1. Worden voortvloeiend uit de Nota Biodiversiteit deze oppervlakte verder uitgebreid in de verschillende dorpen. Bijvoorbeeld door ruw grasland daarvoor te gebruiken? 2. Hoe is deze oppervlakte van 1 ha verdeeld over percelen van verschillende grootte? 3. Hoe en waar is de mogelijke aanstelling van een stadsecoloog verwerkt in de begroting 2023?	Dit betreft het areaal vaste planten en wisselperken. Het gaat hierbij om beplantingsvakken binnen de kom. Momenteel beheren we 347 vakken met vaste planten en 95 wisselperken. Het areaal vaste planten groeit vanwege de biodiversiteitswaarde. Ruw gras is een andere categorie in de lijst met een andere uitstraling en beheer. De aanstelling van een stadsecoloog wordt meegenomen in de formatiediscussie.

Financiering, pagina 86

Fractie	Vragen	Antwoorden
HIER	1. We financieren zoveel mogelijk met kortlopende leningen in verband met lager rentepercentage. Is het nu niet verstandiger met de snel oplopende	Ja dat is verstandiger en we hebben hierop ingespeeld door in 2022 (mei) 2 langlopende geldleningen voor

	inflatie om voor langere tijd leningen vast te zetten? En is de genoemde rente van 2,54 % niet te laag?	een bedrag van € 30 mln. afgesloten. De leningen zijn voor een langere tijd (respectievelijk 5 en 10 jaar) afgesloten in verband met de toen verwachte rente stijging. De rente van 2,54% was de marktrente op het moment van samenstellen van de begroting.

Bedrijfsvoering, pagina 88		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Hart	1. Pagina 91 (Klare Taal): Is voor de redactie van standaardbrieven de inzet van een specialist of gespecialiseerd bureau overwogen?	Om brieven duidelijker te maken, maken we naast het lezerspanel van inwoners uit Meierijstad ook gebruik van de applicatie Klinkende taal. Klinkende Taal is bedacht en ontwikkeld door GridLine. GridLine werkt nauw samen met communicatiebureau Loo van Eck. Klinkende Taal is een handig hulpmiddel om na de (verplichte) interne taaltraining bewust bezig te blijven met duidelijke taal. Het hulpmiddel kan worden ingezet in Word en Outlook. Bij de implementatie van 2 grote applicaties: het regiesysteem binnen het Sociaal Team en het Leef systeem bij vergunningen, halen we alle bestaande brieven en sjablonen door de klinkende taal applicatie voordat ze in de nieuwe applicatie worden ingevoerd.
D66	1. Informatie en gegevensbescherming: Graag een lijst welke grote applicaties vervangen moeten worden vanwege het aflopen van contracten. En waarom kan er niet simpelweg gekozen worden voor het verlengen van diezelfde contracten.	De aanbestedingswet verplicht overheden om contracten voor maximaal 8 jaar af te sluiten, daarna moet deze opnieuw de markt op. Meestal worden nieuwe overeenkomsten daarom voor een initiële duur van 4 jaar afgesloten met maximaal 4x een jaar verlenging. Er zijn echter ook applicaties die onder een raamovereenkomst afgenomen kunnen worden,

		contracten die via de VNG tot stand komen, contracten die vanwege de beperkte kosten wel verlengd mogen worden en contracten waarvan de leverancier de maximale duur bepaald (o.a. Microsoft). Contracten hebben dus vaak geen vaste einddatum, maar wel een maximale einddatum.

Verbonden partijen, pagina 92		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Hart	1. Pagina 94 (Veiligheidsregio): Wat maakt dat de begroting 2022 en 2023 ‘incidenteel’ sluitend is?	De projecten en programma’s uit het beleidsplan 2020-2023 worden op dit moment incidenteel gefinancierd vanuit de reserve Doorontwikkeling Veiligheidsregio. Het financieren vanuit een reserve betekent dat er na 2023 geen structurele middelen zijn om deze programma’s en projecten voort te zetten. Bij continuering van elementen uit het beleidsplan willen we zoveel mogelijk structurele financiering binnen de begroting van de VR zoeken (principe nieuw voor oud), maar we voorzien op basis van huidig inzicht dat een deel niet op basis van dit principe kan worden afgedekt. In de loop van dit jaar zal de opgave en mogelijke oplossingsrichtingen bestuurlijk worden voorgelegd in de kadernota 2024, welke wordt voorgelegd aan de gemeenteraden
	2. Pagina 97 (Kleinschalig Collectief Vervoer): De begroting van 2023 voorziet in een tekort. Belangrijke risico’s zijn echter ‘niet van toepassing’. Betekent dit dat vanaf er vanaf 2024 geen tekorten meer zijn? En: wordt verhoging van de gemeentelijke bijdrage overwogen om tekorten weg te werken dan wel te voorkomen?	Het tekort dat voorzien wordt in kleinschalig collectief vervoer is eenmalig en wordt veroorzaakt door de kosten voor de aanbesteding van een nieuw vervoerscontract. Het tekort wordt door de Gemeenschappelijke Regeling Kleinschalig Collectief

		Vervoer gedekt uit de reserve voor projecten. Vanaf 2024 worden inderdaad geen tekorten meer verwacht. Een verhoging van de gemeentelijke bijdrage is daarom niet noodzakelijk.
	3. Pagina's 95 (WSD) en 103 ('IBN'), alinea's 'De belangrijkste risico's': op welke termijn zijn financiële consequenties en bijbehorende keuzes in beeld?	De risico's en bijbehorende keuzes worden bij WSD benoemd in de notitie weerstandvermogen. Deze notitie wordt jaarlijks meegestuurd naar de Raad met het jaarverslag en begroting. Eventuele bijstellingen worden hierin benoemd. Bij IBN is in het vernieuwd partnership vanaf 1 juli 2021 afgesproken dat de financiële consequenties en keuzes per 2 jaar worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De Raad wordt hierover geïnformeerd door middel van een RIB. De eerste RIB staat gepland voor eind Q4 2022.
	4. Pagina 110 (GGD, laatste bolletje): Wijkt de indexering van de GGD af van wat algemeen gebruikelijk is?	Ja. De GGD volgt voor de indexering van de gemeentelijke bijdrage de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg. Dat is al jaren een afspraak die is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD. Dit wijkt dus af van de indexering die wij als lokale gemeente hanteren voor onze eigen lokale inkoop en dienstverlening. De gemeentelijke bijdrage 2023 voor de GGD heeft een indexering van 4,57% (loon- en prijscompensatie).
	5. Pagina 115 ('Spectrum'): kan het risico op exploitatietekort concreet worden gemaakt?	Met de beëindiging van de BV en de realisatie van de nieuwe stichting voor Cultureel Centrum 't Spectrum eindigt deze verbonden partij en deze risicovorm. De nieuwe stichting ontvangt een subsidie voor de exploitatie en het programma van 't Spectrum. Hiermee wordt eenzelfde werkwijze gehanteerd als met de

		andere culturele accommodaties in de gemeente. Het risico op een exploitatietekort ligt daarmee in eerste instantie bij de stichting.
	6. Pagina's 117 en 118 (Scheifelaar I en II) en elders in dit hoofdstuk: wat is de reden dan gegevens over eigen en vreemd vermogen niet zijn weergegeven, terwijl die posten wel zijn genoemd?	Deze gegevens ontbreken bij de afdeling Financiën zodat hierover geen informatie is opgenomen

Grondbeleid, pagina 131		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
LOKAAL	1. Waarom wordt er voor de kostenstijging gebruik gemaakt van een percentage van 2%? Dat lijkt namelijk helemaal niet realistisch op dit moment.	In de grondexploitaties wordt een percentage van 2% voor zowel de opbrengstenstijging als de kostenstijging gehanteerd. De markt fluctueert, de kosten en opbrengsten zijn jaarlijks aan schommelingen onderhevig. Door een gelijk percentage van 2% voor beide parameters te nemen, wordt de invloed van de parameters beperkt.
	2. Kan een nadere duiding worden gegeven wat de gevolgen zijn wanneer er met een hoger % van kostenstijging rekening wordt gehouden bij de waardering van de grondexploitatie?	Een hoger percentage kostenstijging leidt op eindwaarde tot hogere kosten. Bij gelijkblijvende opbrengsten wordt het financieel resultaat slechter
SP	1. Bij Rembrandtboulevard staat als einddatum nog steeds 2027. Wat zijn de gevolgen en risico's van het toch te verwachten flink opschuiven van deze einddatum?	De gevolgen en risico's zijn in de huidige grondexploitatie beperkt. In de grondexploitatie zijn de opbrengsten van grondverkoop opgenomen en aan de kostenkant naast de boekwaarde de nog uit te voeren plankosten. De uitvoeringskosten worden via een gemeentelijk krediet en door de marktpartij betaald. Vooralsnog overstijgen de opbrengsten de kosten in de grondexploitatie en is het risico laag.

FINANCIEN

Financiële begroting, pagina 135		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
CDA	1. Voor het werkbudget preventie & innovatie sociaal domein wordt jaarlijks een incidentele last van €300.000 opgevoerd. Gezien het langdurige karakter en vermoeden dat onvoorziene projecten onderdeel blijven, waarom wordt dit deel niet structureel in de begroting opgenomen in plaats van incidenteel	De bedragen kunnen tot en met 2026 gedekt worden uit de bestemmingsreserve Sociaal domein. Voor de jaren hierna zal worden bekeken of een dergelijk werkbudget moet worden voortgezet en hoe hoog het bedrag dan zou moeten zijn.
PvdA-GroenLinks	1. Voor de regiodeal circulair foodcenter is in 2023 100K uitgetrokken. Wat wordt hiervoor door wie gedaan?	Het budget wordt aangewend om de voortzetting van de activiteiten door de stichting samen tegen Voedselverspilling te borgen, waaronder de doorontwikkeling tot het circular food center.
	2. 250K is er uitgetrokken voor inhuur “informatiegestuurde exploitative vastgoed”. Kunt u aangeven wat voor voordelen we daarvoor kunnen verwachten en wat dan de terugverdientijd is	De inhuur moet expertise toevoegen voor het optimaliseren van het gebruik en dagelijks beheer van al ons maatschappelijk vastgoed: welke activiteiten vinden er plaats, welke ruimte is er voor extra activiteiten, op welke plekken kunnen we de verbinding met onze sociale agenda versterken (ouderenbeleid, versterken inloopvoorzieningen), hoe kunnen waar nodig beheersorganisaties versterkt kunnen worden. De voordelen zitten in het beter benutten van ons maatschappelijk vastgoed. Wij verbinden daar geen terugverdientijd aan.
	3. Verbreding beroepsonderwijs “ Wij faciliteren de uitvoering van hybride projecten die door de stuurgroep in gang worden gezet”. Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld?	De afgelopen jaren is op het terrein van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt een projectstructuur met een stuurgroep 3O (onderwijs, overheid, ondernemers) tot stand gebracht. De projecten ‘Meierijstad on stage’, ‘Talent in Meierijstad’ en ‘The Chocolate Factory’ zijn

		voorbeelden van hybride projecten (projecten waarin onderwijs en ondernemers participeren) die via de stuurgroep in gang zijn gezet.
Hart	1. Pagina 139 (startersinitiatieven): zijn er resultaten bekend van SUM en VOLOP?	Op 1 juli 2022 waren er 29 startende ondernemers die een of meer dagen gebruik maken van een werkplek bij SUM. Tov een jaar eerder zijn er 2 starters gestopt met hun onderneming en 4 starters hebben elders een werkplek gevonden, zij zijn wel partner van SUM geworden. Aan het accelaratieprogramma namen op 1 juli '22 5 starters deel. Er waren op 1 juli 28 partner-ondernemingen die bijdragen aan het programma van SUM. Ondanks corona zijn er een groot aantal events georganiseerd, vanaf 1 februari 2021 tot heden: Lightning Talks 38 Workshops 35 Spreekuren 178 Startersborrels 12 Focus op Groei 8 groepen (56 bijeenkomsten) Focus op Groei Next Level 2 groepen (18 deelnemers, 10 bijeenkomsten) Proefzittingen 13 (8 starters zijn aangesloten) Coachingsgesprekken 172 Daarnaast heeft SUM een aantal incidentele evenementen georganiseerd: - Fuck Up Night - Informatie bijeenkomsten voor starters - College Tour

		- Inspiratiesessies - Partnerbijeenkomst - Leadgenerator-sessie - Blind lunches (in combinatie met ondernemersverenigingen) - Webinars - Startersontbijt - Ondernemersklassen met Zwijsen College - Beursvloer / BNI Ontbijtsessies De resultaten van VOLOP Meierijstad zijn als volgt: Schijndel: 9 initiatieven gesproken in totaal waarvan er 2 geplaatst zijn via VOLOP 6 zijn afgevallen 1 is geplaatst bij een ander initiatief Sint-Oedenrode: 18 initiatieven gesproken in totaal waarvan er 4 geplaatst zijn via VOLOP 8 zijn afgevallen 4 zijn geplaatst via/bij een ander initiatief 2 initiatieven zijn nog lopend voor plaatsing Veghel: 30 initiatieven gesproken in totaal waarvan er 4 geplaatst zijn via VOLOP 2 zijn geplaatst bij/via een ander initiatief 16 zijn afgevallen 8 initiatieven lopen nog voor plaatsing

Financiële positie, pagina 148		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
PvdA-GroenLinks	1. Het saldo van de Materiele vaste activa neemt in 4 jaar tijd met ruim 30 miljoen af. Wil dat ook zeggen dat ons na 2026 grote investeringen staan te wachten? En zo neen, hoe ontstaat deze afname dan?	De daling betreft de reguliere afschrijvingen. De verwachte investeringen voor de komende jaren zijn in beeld gebracht in het collegewerkprogramma. . Jaarlijks worden de vervangingsinvesteringen opgevraagd en verwerkt.
	2. De voorraden dalen van 34 miljoen in 2023 naar negatief 8,497 miljoen in 2026. Wat zijn deze voorraden en hoe kom je aan een negatieve voorraad?	Het gaat hier om voorraden grond. Deze voorraad (in €) bestaat uit kosten die zijn en worden gemaakt in de grondexploitaties en verwachte grondopbrengsten. Een negatieve voorraad ontstaat doordat er meer verwachte grondopbrengsten zijn dan gemaakte of verwachte kosten.
D66	1. Op pag 156-157 staat het bestedingsplan bestemmingsreserve sociaal domein. De genoemde activiteiten met bedragen (zoals ontwikkeling nieuwe woonvormen in combinatie met zorg/ondersteuning met bedrag van 605.000) staan niet (meer) bij de betreffende hoofdstukken onderwijs, sociaal domein en wonen. Wat is hiervan de reden?	De bedragen die op pagina 156 zijn genoemd zijn op verschillende manieren verwerkt in de begroting 2023. Preventie en innovatie is als bestaand beleid verwerkt en aldus opgenomen bij het hoofdstuk Sociaal domein. De bedragen voor aansluiting onderwijs-jeugdzorg en vervolg vitaliteitsscan Wijk- en gemeenschapshuizen zijn verwerkt in het Collegewerkprogramma. Het CWP wordt later alsnog verwerkt in de begroting 2023. Dan zijn er nog een aantal ramingen / projecten in het bestedingsplan die nog nader moeten worden onderbouwd (Wonen € 680.000 en Leefgoed € 1.500.000). Deze projecten zijn niet in de begroting opgenomen maar binnen de bestemmingsreserve sociaal domein zijn hiervoor wel gelden gereserveerd.

Tabel behorend bij beantwoording vraag D’66 (Financiële informatie programmaplan)

Overzicht maatstaven Meierijstad

Maatstaven
bedrijven
bewoonde oorden 1930
bijstandsontvangers
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep
éénpersoonshuishoudens
grote woonkernen
huishoudens met een laag inkomen met drempel
inwoners
inwoners 75+ met drempel
jongeren
kernen
laag opleidingsniveau met drempel
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs
leerlingen voortgezet onderwijs
loonkostensubsidie
migratieachtergrond
landelijke centrumfunctie
lokale centrumfunctie
regionale centrumfunctie
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor
oeverlengte*bodemfactor gemeente
omgevingsadressendichtheid
onderwijsachterstand
oppervlak bebouwing buitengebied
oppervlak bebouwing buitengebied ∗ bodemfactor buitengebied
oppervlak bebouwing woonkern
oppervlak bebouwing woonkern ∗ bodemfactor woonkern
oppervlak binnenwater
oppervlak land * bodemfactor gemeente
oppervlak land
ozb niet-woningen eigenaren
ozb niet-woningen gebruikers
ozb woningen eigenaren
vast bedrag
woonruimten
woonruimten ∗ bodemfactor woonkern